

ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ

Яна ПЕРШКО

*здобувач вищої освіти ОПП «Екологія»
ЖДУ імені Івана Франка (Україна),*

Олена ОВДІЮК

*кандидат економічних наук,
доцент ЖДУ імені Івана Франка (Україна)*

У теперішньому світі, де людство стикається з численними екологічними викликами, такими як зміна клімату, забруднення довкілля, втрата біорізноманіття, екологічна освіта стає ключовим фактором забезпечення сталого розвитку. Вона не лише дає знання про природу та її функціонування, але й формує відповідальне ставлення до довкілля, стимулює до активних дій з його збереження.

Екологічна освіта – це комплексний процес набуття знань, навичок, цінностей та поведінки, необхідних для розуміння та вирішення екологічних проблем. Вона охоплює різні сфери: формальну освіту (викладання екологічних дисциплін у школах, вузах), неформальну освіту (лекції, семінари, тренінги, публікації, екологічні акції) та самоосвіту (самостійне вивчення екологічних тем) [1].

Сьогодні екологічна освіта стає дедалі актуальнішою з таких причин: зростання екологічних проблем, забруднення клімату, забруднення повітря, води, ґрунту, втрата біорізноманіття, деградація природних ландшафтів стають все більш серйозними загрозами для життя та здоров'я людей, а також для економічного розвитку. Перехід до екологічно стійкого розвитку неможливий без підвищення екологічної свідомості людей та їх активної участі у вирішенні екологічних проблем. Змінити своє ставлення до природи, тобто людина повинна усвідомити себе не володарем, а частиною природи, від якої залежить її власне існування [2].

Розвиток екологічної освіти є стратегічним напрямком в сучасному світі, спрямованим на формування екологічно обізнаних та відповідальних громадян. Ця стратегія передбачає систематичний підхід до включення екологічних тем у навчальні плани та програми на всіх рівнях освітньої системи, починаючи з дитячих садків і закінчуючи вищими навчальними закладами. Це дозволяє створити освітній простір, де кожен учень має можливість отримати знання про екологічні проблеми та виховати в собі почуття відповідальності за довкілля. Ефективна стратегія розвитку екологічної освіти передбачає інтеграцію екологічних питань у навчальні програми та позаурочні заходи, що сприяють збагаченню знань та навичок учнів у цій області. Така інтеграція може здійснюватися через використання міждисциплінарного підходу та реалізацію проектних методів навчання, що стимулюють практичну діяльність учнів у сфері охорони навколишнього середовища. Посилення свідомості про екологічні проблеми та поширення навичок сталого споживання: є важливими аспектами стратегії розвитку екологічної освіти. Для досягнення цих цілей необхідно активно залучати громадськість до дискусій,

кампаній та освітніх заходів, спрямованих на підвищення екологічної свідомості та розвиток навичок сталого споживання [3].

Варто зазначити, що екологічна освіта відіграє важливу роль в контексті туристичної індустрії, оскільки вона сприяє розумінню та усвідомленню впливу туризму на навколишнє середовище та заохочує стале та відповідальне споживання туристичних послуг.

Розглянемо ключові аспекти екологічної освіти в контексті туризму:

1. свідоме споживання, тобто екологічна освіта допомагає туристам розуміти вплив їхніх дій на природне середовище та вибрати екологічно чисті варіанти подорожей та послуг;
2. збереження природних ресурсів, в частині інформування про значення збереження природи, водних та енергетичних ресурсів, а також про методи їх ефективного використання та заощадження під час подорожей;
3. місцева культура та середовище, екологічна освіта сприяє розумінню та поваги до місцевої культури, традицій та екосистем, що допомагає уникнути негативного впливу туризму на місцеві спільноти та природу;
4. екологічна інфраструктура – туристичні підприємства можуть впроваджувати екологічні практики та технології, такі як відновлювана енергія, ефективне використання води та відходів, що покращує їхню сталість та зменшує від'ємний екологічний вплив;
5. підвищення обізнаності та участь, тобто екологічна освіта стимулює туристів брати участь у місцевих ініціативах з охорони природи та екологічної сталості, таких як добровільні робочі дні, екологічні екскурсії та проекти відновлення середовища.

Загалом, екологічна освіта в туризмі сприяє створенню свідомих туристів, які дбають про природу та місцеві спільноти, що сприяє сталому розвитку туристичної галузі.

Варто зазначити, що в сучасному світі, де людство стикається зі складними екологічними проблемами, екологічна освіта та її стратегія стають не лише важливими, але й невід'ємними частинами нашого шляху до сталого майбутнього. Саме за допомогою освіти ми можемо впливати на свідомість та поведінку людей, спонукаючи їх до прийняття екологічно відповідальних рішень та змін у своєму способі життя. Завдяки екологічній освіті ми можемо виховати нове покоління лідерів, які будуть не тільки розуміти проблеми довкілля, але й брати на себе відповідальність за їх розв'язання. Це єдина можливість зберегти нашу планету для майбутніх поколінь та забезпечити їм життя в здоровому та стабільному середовищі [4].

Отже, екологічна освіта в контексті туристичної індустрії та її стратегія мають величезне значення для нашого суспільства та планети в цілому. Вони є ключем до сталого майбутнього і повинні бути пріоритетними завданнями для кожного з нас.

Список використаних джерел:

1. Освіта для сталого розвитку. *UNESCO*: веб-сайт. URL: <https://www.unesco.org/en/sustainable-development/education> (дата звернення: 15.04.2024).

2. Для природи, для людей, назавжди. *WWF*: веб-сайт. URL: <https://www.worldwildlife.org/about> (дата звернення: 15.04.2024).

3. ЗУ «Про концепцію екологічної освіти в Україні». *Верховна Рада України. Законодавство України*: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v6-19290-01> (дата звернення: 15.04.2024).

4. New Vision for Education Report 2017. *WORLD ECONOMIC FORUM*: веб-сайт. URL: http://www3.weforum.org/docs/WEFUSA_NewVisionforEducation_Report2017.pdf (дата звернення: 15.04.2024).